11/06/2020

Μήνυμα Στέιτ Ντιπάρτμεντ προς την Τουρκία: “Η Αγία Σοφία είναι σύμβολο ειρηνικής συνύπαρξης – Να επαναλειτουργήσει η Θεολογική Σχολή της Χάλκης”

/ Επικαιρότητα

Μήνυμα προς την Τουρκία απέστειλε το Στέιτ Ντιπάρτμεντ σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι θρησκευτικές μειονότητες στη χώρα, καλώντας παράλληλα να σεβαστούν το καθεστώς της Αγίας Σοφίας η οποία αποτελεί “ένα σύμβολο ειρηνικής συνύπαρξης, ουσιαστικού διαλόγου και σεβασμού μεταξύ των θρησκειών”, ενώ στην ίδια έκθεση απευθύνει κάλεσμα για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.

Τι αναφέρει η ετήσια έκθεση

Τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι θρησκευτικές μειονότητες στη Τουρκία καταγράφει η ετήσια έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για τις θρησκευτικές ελευθερίες ανά τον κόσμο. Μεταξύ των πιο σημαντικών θεμάτων που

παρουσιάζονται είναι οι δυσκολίες στο άνοιγμα ή τη λειτουργία χώρων λατρείας και η επίλυση περιουσιακών διαφορών που σχετίζονται με τις κυβερνητικές απαλλοτριώσεις που έχουν γίνει σε εκκλησιαστικές εκτάσεις και ακίνητα. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ – ΜΠΕ στην έκθεση τονίζεται ότι ανώτεροι κυβερνητικοί αξιωματούχοι των ΗΠΑ συνέχισαν να εκφράζουν δημόσια και ιδιωτικά σε Τούρκους αξιωματούχους την οπτική τους που θέλει την Αγία Σοφία να είναι ένα μνημείο εξαιρετικής σημασίας, υποστηρίζοντας τη διατήρησή της κατά έναν τρόπο που θα σέβεται και θα είναι σύμφωνος με την πολυθρησκευτική της ιστορία.

Όπως αναφέρεται, οι Αμερικανοί αξιωματούχοι «τόνισαν τη σημασία του ζητήματος με κυβερνητικούς αξιωματούχους (της Τουρκίας) και τόνισαν ότι η Αγία Σοφία είναι ένα σύμβολο ειρηνικής συνύπαρξης, ουσιαστικού διαλόγου και σεβασμού μεταξύ των θρησκειών».

Όπως επισημαίνεται στην έκθεση, «ο υπουργός Εξωτερικών (Μάικ Πομπέο) και άλλοι ανώτεροι κυβερνητικοί αξιωματούχοι συνέχισαν να παροτρύνουν τους κυβερνητικούς αξιωματούχους (της Τουρκίας) να ανοίξουν ξανά την ελληνορθόδοξη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και να επιτρέψουν σε όλες τις θρησκευτικές κοινότητες να εκπαιδεύουν τους κληρικούς τους στη χώρα».

Στις 2 Ιουλίου η απόφαση για το καθεστώς της Αγιά Σοφιάς

Το «χαρτί» της μετατροπής του συμβόλου της Ορθοδοξίας σε τζαμί, το ανασύρει ο πρόεδρος Ρ.Τ. Ερντογάν πολύ συχνά, ωστόσο το τελευταίο διάστημα οι προκλήσεις έχουν κορυφωθεί.

Δημοσίευμα της εφημερίδας YeniSafak τη Δευτέρα έγραφε ότι στις 2 Ιουλίου

αναμένεται να συζητηθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας της Τουρκίας προσφυγή για το καθεστώς της Αγίας Σοφίας,. Η προσφυγή τάσσεται κατά της απόφασης του 1934 για μετατροπή του ναού σε μουσείο, και ζητεί να αρχίσουν εκ νέου οι μουσουλμανικές τελετές.

Το αίτημα κατέθεσε το 2016 **ένας άγνωστος κατά τα άλλα σύλλογος για την προστασία Βακουφίων**, ιστορικών μνημείων και περιβάλλοντος ο Σύλλογος Στήριξης Αρχαίων Μνημείων και Περιβάλλοντος, ζητώντας να εξεταστεί η αυθεντικότητα της υπογραφής του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ στο προαναφερθέν προεδρικό διάταγμα.

Αν γίνει δεκτή η προσφυγή, αναφέρει η Yeni Safak, τότε **θα ξεκινήσει η προσπάθεια μετατροπής σε τζαμί της Αγίας Σοφίας**, λίγες μέρες αφότου ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ζήτησε ξανά αλλαγή του καθεστώτος της. Ο ίδιος σύλλογος έχει καταθέσει κι άλλες προσφυγές στο παρελθόν με το ίδιο αίτημα επικαλούμενος κάθε φορά διαφορετικούς λόγους, αλλά όλες είχαν απορριφθεί.

Οι πρόσφατες εκδηλώσεις στον εσωτερικό χώρο της Αγίας Σοφίας καθώς και στον περιβάλλοντα χώρο του μνημείου, με αφορμή την θλιβερή επέτειο της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης δεν προσβάλουν μόνο το Ορθόδοξο χριστιανικό αίσθημα, αλλά και τη Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Την σύμβαση αυτή με την οποία η Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη έχει χαρακτηριστεί ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την UNESCO. Ο χαρακτηρισμός ενός μνημείου από την UNESCO δημιουργεί επί της ουσίας ένα νομικό πλαίσιο προστασίας του, και δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη να προστατεύουν τα μνημεία. Τα κράτη αποδέχονται επίσης ότι η διάσωση της παγκόσμιας κληρονομιάς είναι καθήκον της διεθνούς κοινότητας χωρίς αυτό να σημαίνει διακύβευση της εθνικής κυριαρχίας τους.

Σε συνέντευξη που παραχώρησε στο κρατικό κανάλι TRT, το βράδυ της Δευτέρας, ο Τούρκος Πρόεδρος Ρετζάπ Ταγίπ Ερντογάν αναφέρθηκε στις ελληνικές αντιδράσεις που έχουν προκύψει για το ζήτημα, υποστηρίζοντας πως η Άγκυρα δεν πρόκειται να πάρει την άδεια της Αθήνας και έστειλε μήνυμα πως η «Τουρκία δεν θα κάνει την παραμικρή παραχώρηση». «Τώρα άρχισε κάτι καινούριο. Λένε «μην κάνετε ποτέ την Αγιά Σοφιά τζαμί». Το προτείνετε ή μας δίνετε εντολές; Γιατί δεν πρόκειται ποτέ να σας πάρουμε την άδεια. Μήπως είστε άνθρωποι της τουρκικής διοίκησης;» είπε χαρακτηριστικά, όπως μεταδίδει το πρακτορείο Anadolu.

Κατά της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί τάχθηκε και ο γνωστός Τούρκος ιστορικός και πρώην διευθυντής του μουσείου, Ιλμπέρ Ορταϊλί. "Η Αγία Σοφία δεν είναι παιχνίδι, ούτε πρέπει να μετατρέπεται σε πολιτικό όχημα.

Είναι επικίνδυνο», δήλωσε στο κανάλι «ΧαμπέρΤουρκ», το ρεπορτάζ του οποίου αποκάλυψε τη δικαστική τροπή της υπόθεσης στις 2 Ιουλίου. «Οι μουσειολόγοι και οι ιστορικοί πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή. Πρέπει να σεβαστούμε την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης το 1934", τόνισε.

Δένδιας: Ο Ατατούρκ έχει λύσει το θέμα της Αγίας Σοφίας

Σε πρόσφατες δηλώσεις του ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας τόνισε για το ζήτημα της Αγίας Σοφίας πως «αυτό το θέμα το έλυσε ο Kemal Ataturk, ο πατέρας της σύγχρονης Τουρκίας με ένα σαφή τρόπο: σεβόμενος το τι σημαίνει η Αγία Σοφία για το σύνολο των χριστιανών της οικουμένης, αλλά και για το σύνολο της οικουμένης. Διότι, όλοι είμαστε άνθρωποι και η πολιτιστική κληρονομιά, είναι κοινή. Έχω την ελπίδα ότι ο Πρόεδρος Erdogan δεν θα προχωρήσει σε κάτι, το οποίο θα βλάψει βαθύτατα την Τουρκία. Γιατί το μνημείο,ξέρετε, έχει περάσει διάφορες ταλαιπωρίες. Θα επανέλθει. Όμως, η εικόνα της Τουρκίας θα υποστεί βαρύτατο τραυματισμό».

Ενώ στο ερώτημα αν μπορεί το καθεστώς να αλλάξει μονομερώς, είπε:

«Είναι τεράστιο όφελος για την Τουρκία που αυτό το μνημείο είναι στο έδαφός της. Και αδικεί ο Πρόεδρος Erdogan και όσοι στην Τουρκία μικρόψυχα και ανόητα βλέπουν μια τέτοια κατεύθυνση. Ο Ataturk δεν ήταν, ξέρετε, χαζός όταν το έλυσε με τον τρόπο που το έλυσε. Ο Ataturk είχε μια αντίληψη των πραγμάτων, πώς θα φέρει την Τουρκία πιο κοντά στη Δύση και στο σύγχρονο κόσμο. Και αυτό υπηρέτησε με το να κάνει μνημείο την Αγία Σοφία. Δεν το έκανε επειδή συμπαθούσε τους Έλληνες ή συμπαθούσε το Χριστιανισμό ή την Ορθοδοξία. Το

έκανε γιατί αυτό υπηρετούσε τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα της Τουρκίας. Κατά την ταπεινή μου άποψη -δεν μπορώ εγώ να συμβουλεύσω την Τουρκία- με τον ίδιο τρόπο υπηρετούνται και τα συμφέροντα της Τουρκίας σήμερα. Και νομίζω -εάν θα ήθελε ν' ακούσει μια σκέψη- αυτό θα έπρεπε να κάνει και η Τουρκία: να διατηρήσει το μνημειακό χαρακτήρα αυτού του απίθανου αρχιτεκτονήματος, αυτής της απίθανης εκκλησίας».